

RECENZE

EVA GRESCHOVÁ A JOSEF ZACPAL

ALOIS KRÁL (1877–1972)

Vydalo Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš, v roce 2022.

Pavel Vašík

Slovenské muzeum ochrany přírody a jaskyniarstva v Liptovském Mikuláši vydalo další knihu v edici *Z galérie významných osobností ochrany přírody a jaskyniarstva*. První svazek o Vojtěchu Benickém vyšel v roce 2019, druhý o Jánú Volko Starohorském v roce 2020. Tento v pořadí třetí svazek je věnován rodáku z moravského Senetářova a objeviteli Demänovské jeskyně svobody Aloisi Královi.

Slavnostní křest knihy se uskutečnil v reprezentačních prostorách tišnovské radnice za účasti autorů Mgr. Evy Greschové a PhDr. Josefa ZACPALA, zástupců muzea v Liptovském Mikuláši, vedení města Tišnova, tišnovských jeskyňářů a dalších pozvaných.

Kniha vznikla na základě dlouhodobé spolupráce již zmíněného muzea v Liptovském Mikuláši a Muzea Brněnska, konkrétně jeho pobočky, Podhoráckého muzea v Předklášteří. Vlastní zpracování této publikace nebylo jednoduché už jenom z důvodu vzdálenosti obou institucí a uložení pozůstalosti v Podhoráckém muzeu. Alois Král dokumenty týkající se jeskyňářské činnosti na Slovensku ve své závěti

odkázal městu Tišnovu. Byl si vědom hodnoty nashromážděných materiálů a vzhledem k narůstajícím konfliktům s vedením Družstva demänovských jeskyní nechtěl, aby tento materiál skončil na Slovensku. Současné české a slovenské spolupráce autorů si proto nesmírně cením, protože ukazuje nestranný pohled na dění a rozpory, které vznikly během působení A. Krále na Slovensku. Pokud by byla tato kniha napsána pouze jednou ze stran, mohly by opět vzniknout spekulace o serióznosti publikace a zatajování nepříjemných skutečností.

S panem Králem, který žil v Tišnově od roku 1932, jsem se osobně znal. Jako aktivní návštěvník podzemí jsem s ním u něho doma debatoval o zdejších jeskyních na Květnici a zajímal jsem se o jeho osobu i po roce 1972, kdy zemřel. Veřejně dostupné informace ale byly strohé. O to větší a příjemné překvapení přišlo s touto knihou, ve které je podrobně popsán celý jeho život. Zachycuje jeho studia, pedagogickou činnost, rodinný život, jeskyňářsko-badatelskou práci i působení ve funkci konzervátora přírodních památek na Slovensku. Nezanedbatelná je rovněž zdokumentovaná

spolupráce s krasovým badatelem Karlem Absolonem. Největší část textu je ale logicky věnována jeskyňářské činnosti na Slovensku a objevu a zpřístupňování Demänovskej jaskyne slobody. Velmi cenným materiálem je také množství reprodukováných fotografií, diapozitivů a písemných dokumentů. V závěru nechybí seznam drobných tisků a článků A. Krále v různých periodikách a seznam použitých pramenů a literatury.

Po přečtení knihy si člověk uvědomí rozsah Králova jeskyňářského působení a hodnoty díla tohoto výjimečného a nesmírně pracovitého člověka. Ve výsledku je tato téměř stostránková publikace jedinečné dílo, které si zaslouží pozornost, ocenění a současně obdiv trpělivosti a detektivních schopností obou autorů. Je také dalším stupínkem na cestě využití Královy rozsáhlé pozůstalosti uložené v Podhoráckém muzeu v Předklášteří.